

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:
az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig
A minősítő neve: Dr. Páva Hanna
A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

55 725 11 Klinikai fogászati higiénikus

2021. szeptember 08.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 20%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1. 6 pont
Egészítse ki az alábbi táblázatot a hiányzó magyar, vagy latin kifejezésekkel!

Latin kifejezés	Magyar kifejezés
gingivectomy	<i>ínykimetszés</i>
gingiva marginalis	<i>szabad ínyszél</i>
abscessus	<i>tályog</i>
<i>processus alveolaris</i>	fogmedernyúlvány
<i>gingiva hyperplasia</i>	ínyburjánzás
dentis praemolares	<i>kisőrlők</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. 3 pont
Nevezze meg a nagy nyálmirigyeket latinul!

- *glandula parotis*
- *glandula submandibularis*
- *glandula sublingualis*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. 2 pont
Párosítsa a szájüregben található alábbi praecancerosus elváltozásokat!
Írja a sorszámok mellé a megfelelő betűjelet!

1. leukoplakia
2. erythroplakia

- A. élénkvörös, bársonyos, körülírt nyálkahártya elváltozás
B. a nyálkahártya le nem törölhető fehér foltja, fokozott elszarusodása

1.–...*B.*..., 2.–...*A.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4.

5 pont **Húzza alá az alábbiak közül a helyes megállapításokat!**

- Az Oral Hygiene Indexet az epidemiológiai vizsgálatoknál alkalmazzuk.
- A Cohen-féle plakkindex plakfestés nélkül alkalmazható index.
- Az Oral Hygiene Index a plakk kiterjedését, és elhelyezkedési területét méri.
- Oral Hygiene Index értéke két index összegéből adódik: a Debris (lepedék): DI-, illetve a Calculus (fogkő) CI-indexből.
- A Silness–Löe-féle plakkindex értékelését 5 rész értékre oszthatjuk.
- A Quigley–Hein-féle plakkindex 3. értéke: összefüggő plakkréteg, amely szélesebb, de nem éri el a fogfelszín egyharmadát.
- A Quigley–Hein-féle plakkindex 1. értéke: összefüggő plakkréteg, amely szélesebb, de nem éri el a fogfelszín egyharmadát.
- A plakk klinikai vizsgálatával kapcsolatban tudnunk kell, hogy elsősorban a supragingivalis lepedék kiterjedését, vagy a vastagságát értékeljük.
- A plakk klinikai vizsgálatával kapcsolatban nem kell tudnunk, hogy elsősorban a supragingivalis lepedék kiterjedését, vagy a vastagságát értékeljük.
- Az Oral Hygiene Index a plakk vastagságát méri.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

5.

6 pont **Csoportosítsa a gyulladásmentes-, és a parodontitis okozta ínycresszió jellemzőit! Írja a betűjeleket a megfelelő helyre!**

- A. fogközök megnyílása
- B. az ínypapilla ép
- C. ínypapilla-visszahúzódás
- D. ép interdentalis csontseptum
- E. nincs foglazulás
- F. interdentalis csontpusztulás

Gyulladásmentes ínycresszió jellemzői: *...B., D., E....*Parodontitis okozta ínycresszió jellemzői: *...A., C., F....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

6.*

10 pont

Ismertessen a várandós kismamák fogászati tanácsadásakor szóba jöhető témakörök közül tízet!

- *a leggyakoribb fogászati betegségek, azok megelőzésének lehetőségei*
- *a fokozott, optimális szájhigiéncia szükségessége (caries, illetve terhességi gingivitis megelőzése)*
- *az anya szájegészségében bekövetkező változások*
- *a várandós kismamák fokozott édességfogyasztása és annak káros következményei*
- *az orális egészség megőrzési lehetőségei*
- *a várandósság anyai fogazatra gyakorolt káros hatásáról kialakult téves képzetek eloszlatása, (például: „minden gyermek az anya egy fogába kerül”, vagy, hogy a gyermek csontozatának fejlődése „kalciumot von ki az anya fogaiból”)*
- *a szülők fogászati kezelésének jelentősége*
- *a szülők életvitelének a gyermekekre való hatása (dohányzás, alkoholizmus)*
- *a különböző, terhesség alatt szedett gyógyszerek, valamint az „öngyógyítás” veszélyei*
- *a helyes, kiegyensúlyozott táplálkozás - mind a születendő magzat, mind a várandós kismama egészsége szempontjából - (kalcium, fehérje, vitaminok) jelentősége és a fluoridok optimális bevitele*
- *a szoptatás szerepe, jelentősége*
- *a fogzás és a cumizás témaköre*
- *a gyermek első fogászati vizsgálati időpontja*
- *a születendő gyermek száj- és fogápolása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.*

12 pont

Töltse ki a lokális fluoridálásra vonatkozó táblázatot!

	A fluoridálás lehetősége	Alkalmazott szerek Írjon egy-egy példát!
Egyéni fluoridálás	<i>Fluorid tartalmú fogkrémek</i>	- <i>Elmex</i> - <i>Parodontax</i>
	<i>Fluorid tartalmú öblítők</i>	- <i>Meridol</i> - <i>ACT</i>
	<i>Fluorid tartalmú zselék</i>	- <i>Elmex zselé</i> - <i>Fluor gél</i>
Professzionális fluoridálás	<i>Fluorid tartalmú ecsetelők, lakkok</i>	- <i>Elmex ecsetelő</i> - <i>Bifluorid</i> - <i>Duraphat</i>
	<i>Fluorid tartalmú zselék (sinnel alkalmazva)</i>	- <i>Fluor Protector</i> - <i>Elmex zselé</i>
	<i>Iontoforézis</i>	- <i>Dention zselé</i> - <i>NaF zselé</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.*

5 pont

Nevezze meg a felsorolt anyagok alkalmazási területét a fogászatban!

- akrilát: *...protetikában használatos anyag, fogművek alapanyaga...*
- eritrozín: *...plakkfestő anyag...*
- kloropercha: *...gyökértömő anyag...*
- klórhexidin: *...plakkredukáló hatású anyag...*
- üvegeionomer típusú cementanyag: *...barázdazáráshoz használható anyag...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.*

4 pont

Ismertesse az alábbi fogalmak lényegét!

Abrázio: *A fogak keményállományának patológiás kopása, ami külső fizikai behatásra jön létre. Klinikai képe: sima felszínű kopás.*

Erózió: *Kémiai anyagok hatására fellépő foganyagvesztés, amely a savakkal közvetlenül érintkező felszínnek demineralizációja miatt jön létre.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

10.***10 pont** **Soroljon fel a foghiányok lehetséges korai és késői következményei közül tízet!**

- *rágóképesség csökkenése*
- *hangképzés zavara*
- *esztétikai problémák*
- *arckifejezés megváltozása*
- *pszichés gátlások kialakulása*
- *hiányt határoló fogak dőlése, vándorlása*
- *antagonista fogak kiemelkedése*
- *maradék fogak túlterhelése*
- *maradék fogak fokozott kopása*
- *fogágy károsodása, újabb fogak elvesztése*
- *állkapocsízület fájdalma*
- *állkapocsízület deformitása*
- *emésztőrendszeri panaszok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.***7 pont** **Ismertesse a fogelőtörés előtt és után kialakuló fogelszíneződés lehetséges okait!**

Fogelőtörés előtti elszíneződések oka: Írjon négyet!

- *zománchypoplasia*
- *amelogenesis imperfecta*
- *hipokalcifikáció*
- *dentinogenesis imperfecta*
- *tetraciklines elszíneződés*
- *dentalis fluorosis*

Fogelőtörés utáni elszíneződések oka: Írjon hármat!

- *fogszuvasodás*
- *trauma*
- *életkor előrehaladásával a fogszövet vastagságának változása*
- *nem megfelelően kivitelezett fogászati beavatkozások (gyökérkezelés, amalgámtömés)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.

5 pont

Sorolja fel a caries térbeli terjedés/mélység szerinti formáit a folyamat előrehaladásának sorrendjében!

1. *caries incipiens/caries initialis*
2. *caries superficialis*
3. *caries media*
4. *caries profunda*
5. *caries penetrans*

(Csak a helyes sorrend esetén adható pont!)

13.

4 pont

Húzza alá a primer fogászati prevencióhoz tartozó elemeket!

- a már kialakult betegségek ellátása
- az életmód-változtatással, a kóros tényezők távol tartásával és kiküszöbölésével kapcsolatos egészségnevelés
- fogászati betegségek és praecancerosus állapotok korai felismerése, ellátása
- korai tömés és gingivitis terápia
- caries, parodontopathiak, fogazati anomáliák, szájüregi malignus folyamatok kialakulásának megelőzése
- kiegyensúlyozott, megfelelő táplálkozás
- a fogazat helyreállítása: konzerváló, sebészeti és protetikai beavatkozások útján
- gondos szájápolás, plakk-kontroll

(Csak a 4 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

14.*

3 pont

Ismertesse a plakk okozta gingivitis lényegét, jellegzetes klinikai tüneteit!

A plakk okozta gingivitis lényege:

Az egészséges szervezet normális védekező mechanizmusa az ínyszél mentén felhalmozódó baktérium tömeggel szemben.

Jellegzetes klinikai tünetek: Írjon kettőt!

- *az ínypapilla duzzanata*
- *az ínypapilla vöröses színváltozása*
- *enyhe irritáció hatására fellépő ínylvérzés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

6 pont

Ismertesse az iatrogén plakkretenciós faktorokat! Írjon hatot!

- minden tömés (tömés széli zárásánál)
- nem tökéletesen polírozott felszínek
- fix pótlás
- elálló, vagy nyitott koronaszélek
- kivehető pótlás
- kivehető részleges fogpótlások
- orthodontiai készülék

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.

4 pont

Húzza alá a fogak jelölésére használatos jelölési módokat/rendszereket!

- Zsigmondy-féle kereszt
- Amerikai-jelölés rendszer
- Gracey-féle jelölés
- Bonwill-féle számozás
- FDI-jelölés (Federation Dentaire Internationale)
- Bányai-jelölési rendszer
- Haderup-jelölési rendszer
- Richmond-féle kereszt

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

17.

5 pont

Csoportosítsa a dentin erózió etiológiai tényezőit! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. alkoholizmus miatt fellépő dehydratio
2. táplálkozási tényezők (savas ételek, italok)
3. gyakori hányás (terhesség, bulimia)
4. foglalkozáshoz köthető savártalmak (pl. borkóstoló)
5. gyomorsav regurgitatio

Exogén tényezők: ...1., 2., 4....

Endogén tényezők: ...3., 5....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

18.

3 pont

Sorolja fel a parodontalis tasakfal eliminálhatóságának lehetőségeit!

- *subgingivalis depurálás*
- *a tasakfal sebészi kimetszése (gingivectomy)*
- *a tasakfal sebészi, apicalis irányú áthelyezése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)